

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **T. O.**, P.X., S., U., zast. JUDr. M.K., advokátom, F.X., K., proti žalovanému: **V.D. – I.**, K.X., K., zast. JUDr. V.K., advokátom, K.X., K., **o zaplatenie 62.800,- Sk s prísl.**, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 25. marca 2008 č.k. 9 Cb 1582/96-126 a proti uzneseniu zo dňa 25. marca 2008 č.k. 9 Cb 1582/96-128, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 25. marca 2008 č.k. 9 Cb 1582/96-126 a uznesenie zo dňa 25. marca 2008 č.k. 9 Cb 1582/96-128 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

1/ Krajský súd v Košiciach uznesením na l.č. 126 nepripustil zmenu účastníka konania na strane žalobcu.

Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že žalobca podaním doručeným súdu 7. februára 1996 sa domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny 62.800,- Sk s 20 % úrokom z omeškania od 2. októbra 1994.

Uznesením zo dňa 6. októbra 2006 súd konanie zastavil s odôvodnením, že žalobca nepreukázal spôsobilosť byť účastníkom konania. Odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, z dôvodu nepreskúmateľnosti uznesenia.

Podaním zo dňa 14. marca 2008 Ing. A.P. navrhol, aby súd podľa § 92 ods. 2 O.s.p. povolil vstup Ing. A.P. do konania na strane žalobcu, namiesto pôvodného žalobcu, pretože zmluvou o postúpení pohľadávky z 15. marca 1996, uzavretej medzi Technickým centrom O. ako postupcom a Ing. A.P. ako postupníkom, došlo k postúpeniu žalovanej pohľadávky.

Súd podľa § 92 ods. 2,3 O.s.p. dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre zmenu účastníka na strane žalobcu, nakoľko súd v konaní vyzval žalobcu, aby preukázal svoju spôsobilosť byť účastníkom konania podľa § 19 O.s.p. a zistil, že účastník na strane žalobcu, nemá právnu subjektivitu, preto nie je možné, aby na jeho miesto vstúpil iný subjekt. Na základe uvedeného zmenu účastníka nepripustil.

Žalobca podal proti uzneseniu v zákonnej lehote odvolanie podaním zo dňa 8. apríla 2008.

V odôvodnení odvolania uviedol, že v priebehu konania predložil všetky dôkazy o preukázaní jeho hmotno-právnej spôsobilosti podľa predpisov Ukrajinskej republiky.

Žalobca už podaním zo dňa 19. augusta 1997 a následne 24. novembra 2000 predložil prvostupňovému súdu doklad preukazujúci jeho právnu subjektivitu, a to osvedčenú fotokópiu uznesenia o organizácii árendárov T. „O.“ zo dňa 24. januára 1994, podľa ktorého v čl. 1.4 Technického centra „O.“, je táto právnickou osobou. Taktiež sa v spise nachádza osvedčená fotokópia rozhodnutia S. mestskej rady ľudových poslancov zo dňa 14. marca 1994 č. 172, o registrácii výnosu zo dňa 24. januára 1994 s úradným prekladom. Týmito dokladmi bola aktívna legitímácia i subjektivita žalobcu súdu prvého stupňa, preukázaná. V tejto súvislosti poukázal žalobca i na nález Ústavného súdu SR zn. III ÚS 125/06-26 zo dňa 23. augusta 2006, z ktorého okrem iného vyplýva i to, že ústavný súd s účastníkmi konania jednal ako s procesne spôsobilými. Poukázal i na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č.k. 4 Obo 280/2006, ktorým bolo predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušené.

Navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a pripustiť zmenu účastníka konania na strane žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1, bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. (ďalej len O.s.p.“).

Predmetom preskúmania v odvolacom konaní je posúdenie správnosti napadnutého uznesenia, ktorým súd prvého stupňa nepripustil zmenu účastníka na strane žalobcu.

V zmysle zmluvy o odstúpení pohľadávky (na l.č. 93, 94) žalobca dňa 15. marca 1996 postúpil svoju pohľadávku vo výške 62.800,- Sk voči žalovanému, A.P., bytom K., K., ktorý sa podľa uvedenej zmluvy stal veriteľom žalovanej pohľadávky.

Podľa odvolacieho súdu žalobca preukázal, že v čase podania žaloby i v čase postúpenia pohľadávky zmluvou z 15.3.1996, bol právnickou osobou, ktorá bola rozhodnutím S. mestskej rady ľudových poslancov zo dňa 14. marca č. 172 zaregistrovaná ako právnická osoba, čo vyplýva z uznesenia o organizácii árendátorov T. „O.“. Z uvedeného teda vyplýva, že žalobca, ktorý postúpil pohľadávku A.P., bol subjekt, ktorý existoval v čase postúpenia pohľadávky (na l.č. 93, 94) t.j. 15. marca 1996 v prospech A.P.

V spise je i doklad z 25.11.2000 (na l.č. 79), podľa ktorého, v S. O., nie je zaregistrované „T. O.“. Z tohto dokladu sa javí, že 25.11.2000, uvedená právnická osoba už nebola registrovaná.

A.P. podal návrh na zmenu účastníka na strane žalobcu až podaním doručeným súdu 14. marca 2008 (t.j. až po 12 rokoch od zmluvy o odstúpení pohľadávky), pričom nie je zrejmé, či v tomto čase ešte bol žalobca ako právnická osoba, v zmysle ukrajinských zákonov, registrovaný ako spoločnosť s právnou subjektivitou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného dospel k názoru, že boli splnené podmienky pre zrušenie napadnutého uznesenia podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 vec, vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom bude potrebné skúmať, či v čase návrhu na zmenu účastníka na strane žalobcu, tento subjekt, ako právnická osoba s právnou subjektivitou existoval, len potom bude možné o návrhu na zmenu účastníka rozhodnúť.

2/ Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením na l.č. 128 konanie zastavil a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že žalobca sa domáhal zaplata 62.800,- Sk s príslušenstvom.

Súd v novom konaní vyzval žalobcu na predloženie dôkazov o jeho spôsobilosti byť účastníkom konania podľa § 19 O.s.p., ktorej žalobca nevyhovel, ale podaním zo dňa 14. marca 2008 podal návrh podľa § 92 ods. 2 O.s.p. na zmenu účastníka na strane žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O.s.p. Predmetom tohto odvolacieho konania je posúdenie správnosti právneho názoru vysloveného súdom prvého stupňa, ktorý konanie pre nedostatok spôsobilosti žalobcu, byť účastníkom konania, zastavil.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Neexistencia určitej podmienky konania, alebo jej zánik v priebehu konania, má procesné následky závislé od toho, či ide o nedostatok podmienky odstrániteľný, alebo neodstrániteľný. Vždy má však nedostatok podmienky konania za následok, že súd nesmie vydať meritórne rozhodnutie. Podmienkami konania sú teda také podmienky určené občianskym procesným právom, bez existencie ktorých nemôže dôjsť k rozhodnutiu vo veci samej. Preto zákon súdu ukladá prihliadať z úradnej povinnosti, či nie je daný nedostatok podmienky konania, nielen na začiatku konania, ale spravidla i po dobu celého ďalšieho priebehu konania, vrátane opravných konaní. Jednou zo základných podmienok konania, za ktorých môže súd konať vo veci, sú podmienky na strane účastníkov konania t.j. spôsobilosť byť účastníkom konania, čo upravuje ust. § 19 O.s.p.

V ustanoveniach § 104 až § 109 O.s.p. je určený postup súdu v prípade, ak zistí nedostatok niektorej podmienky konania, pričom jeho postup zásadne závisí od toho, či ide o nedostatok procesnej podmienky odstrániteľný alebo neodstrániteľný.

V predmetnej veci žalobca uplatnil svoje právo, podaním doručeným súdu 7. februára 1996, v ktorom bol ako účastník konania na strane žalobcu označený „T. „O.“, so sídlom ul. P.X., S., Č., U.

Z tohto označenia jednoznačne nevyplývalo, že žalobca je subjektom spĺňajúcim predpoklady, byť účastníkom konania podľa § 19 O.s.p., preto žalobca do spisu založil doklady osvedčujúce, že v čase začatia konania, mohol byť účastníkom konania, čo vyvodil odvolací súd z Rozhodnutia zo dňa 14. marca 1994 č. 172 v spojení s uznesením na l.č. 64.

Vzhľadom na stanovisko Štátnej daňovej správy (na l.č. 79) zo dňa 25.11.2000, sú pochybnosti, či v žalobe označený žalobca v čase rozhodovania prvostupňovým súdom, bol osobou s právnou subjektivitou, preto v tomto smere bude potrebné vykonať dokazovanie a následne rozhodnúť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného napadnuté uznesenie podľa § 221 O.s.p. zrušuje a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

V Bratislave 25. novembra 2008

JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková